

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2018, în privința inculpaților

Danilov Roman;

Țurcan Alexei.

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>20.06.2017 – 22.03.2018,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>19.04.2018 – 13.09.2018,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>19.12.2018 – 30.01.2019.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 22 martie 2018, Danilov Roman a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal la 5 ani închisoare și amendă în mărime de 850 unități convenționale, ce constituie 42.500 lei, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

Țurcan Alexei a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal la 6 ani închisoare și amendă în mărime de 850 unități convenționale, ce constituie 42.500 lei, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, din 22.04.2017.

De la inculpați s-a încasat, în mod solidar, în beneficiul lui Mănuța Nicolai suma de 2500 lei.

2. Instanța de fond a constatat că la 24 aprilie 2017, aproximativ ora 19.00, inculpații Danilov Roman și Țurcan Alexei, împreună și după o înțelegere prealabilă, având scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, fiind în stare de ebrietate alcoolică, au pătruns în casa lui Mănuța Nicolai din s.xx, r-nul xx, unde anterior au servit băuturi alcoolice cu fiul ultimului, Mănuța Alexandru, după care au pătruns în odaia în care dormea Mănuța Nicolai, unde Danilov Roman l-a ținut de brațe, iar

Țurcan Alexei i-a sustras din buzunar suma de 2500 lei, cauzându-i o daună materială în proporții considerabile.

Instanța a reținut că, inculpatul Danilov R. nu a recunoscut vina, declarând că Mănuța A. l-a invitat la el acasă pentru a servi vin, unde a venit și Țurcan A. Au consumat vin. S-a aflat în ospeție până la orele 17:00. Cu vreo 10 minute înaintea lui, a ieșit Țurcan A., pe urmă a plecat și el.

Inculpatul Țurcan A., la fel, nu a recunoscut vina și a declarat, când a intrat în ospeție, Mănuța A. stătea la masă cu Danilov R. și consumau vin. El a băut două păhare cu vin, după ce a plecat acasă. Mănuța A. l-a petrecut până la poartă.

Totodată, vinovăția lor este integral dovedită prin probele administrate.

Astfel, partea vătămată Mănuța Nicolai a declarat că în odaia, în care el dormea, a intrat Danilov R. și Țurcan A., care sunt prieteni cu fiului lui și cu care, împreună în acea zi au servit băuturi alcoolice, tot la el în gospodărie. Danilov R. îl ținea de mâini el fiind culcat pe pat, iar Țurcan A. a început a-l buzunări până când a găsit în buzunarul drept al bluzei sportive, în care era îmbrăcat, suma de 2500 lei.

Martorul Mănuța A. a relatat că la el acasă au venit Danilov R. și Țurcan A. cu două sticle de vin de 1,5 litre. Au consumat vin. Tata lui, Mănuța N, a servit un pahar de vin și a mers în odaia sa. Fiind deja în stare de ebrietate avansată, a petrecut prietenii și a mers la culcare. A doua zi, dimineața, tatăl l-a întrebat cine a fost seara la ei acasă și i-a comunicat că cineva a intrat la el în odaie și i-a luat banii în sumă de 2500 lei.

Instanța a încadrat acțiunile inculpaților în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, ca jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de către două persoane, prin pătrundere în încăpere, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpaților, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal, de caracterul prejudiciabil și gradul social al faptei comise, că Țurcan A. anterior a fost judecat, se caracterizează negativ, iar Danilov R. anterior nu a fost judecat, se caracterizează satisfăcător, de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, concluzionând că corectarea și reeducarea lor este posibilă prin stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare.

3. Inculpatul Țurcan A. a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat, ori să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

Apelantul a indicat că vinovăția sa nu a fost dovedită, iar probele nu au fost administrate și apreciate corect de către instanță.

3.2. A declarat apel și avocatul Valeriu Scutelnic, în numele inculpatului Țurcan A., solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care ultimul să fie achitat, pe motiv fapta nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

Apelantul a invocat că învinuirea înaintată inculpatului nu și-a găsit confirmarea, probele administrate au fost apreciate eronat, existând temeuri care stabilesc cu certitudine lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii.

Instanța urma să ea în considerație declarațiile lui Hîrcîială I., care vin să infirme declarațiile martorului Mănuța A.

Nu a fost audiat în ședința de judecată martorul Parfeni V. întru a verifica proveniența sumelor de bani de care dispunea Mănuța A., fiul părții vătămate.

Incorect a reținut instanța starea de recidivă, pe când potrivit art. 34 alin. (5) lit. d) Cod penal, nu se ține cont de antecedentele penale, care în cazul lui Țurcan A., sunt stinse, iar caracteristica lui negativă, nu urma a fi luată în considerație, din motiv că a fost prezentată la solicitarea organului de urmărire penală.

Totodată, instanța urmează să ia în considerație că inculpatul neîntemeiat se află sub strajă deja de un an de zile, că are la întreținere ambii părinți, de vârstă înaintată, care sunt pensionari, cât și caracteristica lui pozitivă de la locul de trai.

3.2. Avocatul Alexei Brînză a declarat apel, în numele inculpatului Danilor R., solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care ultimul să fie achitat, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de el.

Apelantul a indicat că probele nu demonstrează vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Instanța nejustificat a apreciat critic declarațiilor părții vătămate, a martorilor Mănuță A. și Hîrcîială I., date în cadrul cercetării judecătorești, luând în considerație declarațiile date de ultimii în cadrul urmăririi penale, pe când probele acumulate la urmărirea penală fără participarea părții apărării nu pot fi admise în instanța de judecată.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2018, apelul declarat de avocatul Bîrnza A. a fost respins, ca depus peste termen

Apelurile declarate de inculpatul Țurcan A. și avocatul Scutelnic V. au fost admise, casată sentința, și prin extindere, fiind pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Danilov Roman și Țurcan Alexei au fost condamnați în baza art.187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal la câte 5 ani închisoare, fiecare, fără amendă.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei li-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de câte 3 ani, fiecare.

De la inculpați s-a încasat, în mod solidar, în beneficiul lui Mănuță N. prejudiciul material în sumă de 2500 lei.

Instanța de apel, a conchis că vinovăția inculpaților este totalmente dovedită prin probe administrate.

Poziția luată de partea vătămată în faza judecării cauzei, are scopul de a-i dezvinovăți pe inculpați, din care motiv s-a acordat întâietate declarațiilor părții vătămate din cadrul urmăririi penale, din care cu certitudine rezultă participarea inculpaților la săvârșirea jafului incriminat și acestea coroborează cu celelalte probe administrate la dosarul cauzei.

Însă, la stabilirea și individualizarea pedepsei, urmează de luat în considerare prevederile art. 7, 61, 75, 76-78 și 90 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se clasifică ca gravă, de motivul acesteia, de faptul că inculpatul Danilov R. anterior nu a fost condamnat, că Țurcan A. anterior a fost condamnat, dar antecedentul penal este stins, de lipsa circumstanțelor agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lor, precum și de faptul, că pedeapsa are drept scop prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane

Astfel, este oportună și rezonabilă aplicarea pedepsei prevăzute de lege - închisoare, dar cu suspendarea condiționată a executării ei pe un termen de probațiune, care va asigura atingerea scopului prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal.

Este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea acestei convingeri, instanța de judecată urmează să țină cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege.

În acest sens, se reține că prima instanță, eronat a concluzionat despre comiterea de către inculpatul Țurcan A. a infracțiunii în stare de recidivă.

Astfel, scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate inculpaților poate fi atins decât prin aplicarea pedepsei penale cu închisoarea, recunoscându-i vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2), lit. b), e), f) Cod penal, și în baza acestei legi a le aplica o pedeapsă în formă de închisoare pe un termen de 5 ani, fără amendă. În baza art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată urmând a fi suspendă condiționat, pe o perioadă de probațiune de 3 ani, or, această pedeapsă este una echitabilă, care va atinge scopul sancțiunii penale de corectare și reeducare a inculpaților, cât și prevenirea comiterii de noi infracțiuni, atât din partea lor, cât și din partea altor persoane.

Analiza amplă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpaților, comportamentul lor în viața socială, înaintea și după săvârșirea infracțiunii incriminate, în coraport cu fapta comisă și urmările prejudiciabile, atestă că corijarea și reeducarea ultimilor este posibilă fără izolarea de societate, prin suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă conform prevederilor art. 90 Cod penal, acordându-le șansa de a-și corecta comportamentul în sensul respectării legii penale.

Or, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

5. Procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Cătălin Scutelnic, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul a invocat că instanța de apel nu a ținut cont că fapta săvârșită prezintă o rezonanță social deosebit de sporită, de rolul și scopul pedepsei penale, care este de a curma și preîntâmpina săvârșirea de noi infracțiuni, consecințele survenite, care nu au fost reparate, pe când unul din scopurile pedepsei penale este de a restabili echitatea și de a repara prejudiciul cauzat părții vătămate.

Instanța de apel, diminuând pedepsele numite inculpaților, nu a ținut cont de coraportul circumstanțelor atenuante, care lipsesc și celor agravante stabilite, precum și de faptul că pedeapsa redusă până la minimul prevăzut de sancțiune se va considera echitabilă doar când se constată un cumul de circumstanțe atenuante enumerate la art. 76 Cod penal.

Hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii, ceea ce potrivit art. 435 Cod de procedură penală, echivalează cu nerezolvarea fondului apelului.

În drept, recursul este fondat pe art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal

concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpaților, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, conform cărora la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Totodată, potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare aplicate inculpatului dacă, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să o execute, iar instanța de apel au reținut asemenea împrejurări, just concluzionând că corectarea și reeducarea lor este posibilă fără izolare de societate, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate, pentru o perioadă de probațiune (*pct. 4. din decizie*).

Prin urmare, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpaților în corespundere cu prevederile legale.

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei (*pct. 5. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi

prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea atacată cuprinde motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpaților pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2018, în privința inculpaților Danilov Roman xx și Țurcan Alexei xx, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 28 februarie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun